

Skatteutskottets betänkande 2020/21:SkU1

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för 2021 inom utgiftsområde 3, som uppgår till 12 413 921 000 kronor. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner.

Utskottet avstyrker dessutom en motion från allmänna motionstiden 2020/21 som gäller fråga om Kronofogdemyndighetens verksamhet.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (M, SD, V, KD). Ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina övervägande i var sitt särskilt yttrande.

Behandlade förslag

Proposition 2020/21:1 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution. Ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2020/21.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Budgetprocessen i riksdagen	4
Betänkandets disposition	5
Utskottets överväganden.....	6
Regeringens mål och resultatredovisning för utgiftsområde 3	6
Statens budget inom utgiftsområde 3	18
Kronofogdemyndighetens befogenheter och verksamhet.....	25
Särskilda yttranden	26
1. Statens budget inom utgiftsområde 3, punkt 1 (M)	26
2. Statens budget inom utgiftsområde 3, punkt 1 (SD).....	27
3. Statens budget inom utgiftsområde 3, punkt 1 (V)	28
4. Statens budget inom utgiftsområde 3, punkt 1 (KD)	29
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	32
Propositionen	32
Motioner från allmänna motionstiden 2020/21	32
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag	33
<i>Tabeller</i>	
Tabell 1 Ramanslag	18
Tabell 2 Anslagsutveckling 1:1 Skatteverket.....	20
Tabell 3 Anslagsutveckling 1:2 Tullverket	20
Tabell 4 Anslagsutveckling 1:3 Kronofogdemyndigheten.....	21

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Statens budget inom utgiftsområde 3

Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:1 utgiftsområde 3 punkt 1 och avslår motionerna

2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 1,

2020/21:3113 av Eric Westroth m.fl. (SD) och

2020/21:3220 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 1.

2. Kronofogdemyndighetens befogenheter och verksamhet

Riksdagen avslår motion

2020/21:1874 av Viktor Wärnick (M).

Stockholm den 26 november 2020

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M)*, Hillevi Larsson (S), Helena Bouveng (M)*, Eric Westroth (SD)*, Sultan Kayhan (S), Tony Haddou (V)*, Boriana Åberg (M)*, David Lång (SD)*, Hampus Hagman (KD)*, Anna Vikström (S), Gulan Avci (L), Rebecka Le Moine (MP), Kjell Jansson (M)*, Anders Österberg (S) och Anne Oskarsson (SD)*.

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2020/21:1 i de delar som gäller utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution, dvs. anslagen till Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten, och motionsförslag från allmänna motionstiden 2020/21 som rör anslagen. Tillkännagivanden behandlas under avsnittet Regeringens mål och resultatredovisning. Utskottet behandlar i ett avsnitt även regeringens mål och resultatredovisning för utgiftsområdet. Utskottet behandlar dessutom ett motionsförslag från allmänna motionstiden 2020/21 om Kronofogdemyndighetens verksamhet.

Regeringens och motionärernas förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2021 samt de avvikelser från dessa som Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna föreslår i sina respektive budgetmotioner. Under beredningen av ärendet har utskottet fått information av Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten om verksamhets- och anslagsfrågor för respektive myndighet.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom *ett* beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Utskottet har i sitt yttrande 2019/20:SkU2y till finansutskottet tillstyrkt regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 3 och avstyrkt motionsförslag från oppositionspartierna om andra utgiftsramar.

Riksdagen (bet. 2019/20:FiU1) beslutade den 25 november 2020 om utgiftsramen för 2021 för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution och kommer av allt att döma bifalla regeringens förslag om att ramen ska uppgå till 12 413 921 000 kronor.

I detta betänkande föreslår utskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottets uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottets uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet. Utskottet har mot den bakgrunden granskat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 3 i budgetpropositionen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att målet och regeringens resultatredovisning för utgiftsområdet behandlas först. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 3. Slutligen behandlas ett motionsförslag som väckts under allmänna motionstiden 2020/21. Förslaget i denna motion avser fråga om Kronofogdemyndighetens verksamhet.

Utskottets överväganden

Regeringens mål och resultatredovisning för utgiftsområde 3

Utskottets bedömning

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområdet har under senare år förbättrats påtaglig. Det har ökat förståelsen för hur statliga medel används och vilka resultat de ger i förhållande till de mål som riksdagen beslutat om.

Propositionen

Riksdagen har tidigare beslutat om målet för utgiftsområde 3. Målet för utgiftsområdet är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:SkU1 rskr. 2017/18:78).

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i propositionen en resultatredovisning i förhållande till de av riksdagen beslutade målen.

Ett arbete har bedrivits inom Regeringskansliet för att utveckla resultatredovisningen till riksdagen. Arbetet har medfört att resultatredovisningen i årets budgetproposition ser annorlunda ut jämfört med tidigare år. Till stöd för resultatbedömningen är bl.a. respektive myndighets årsredovisning, utvärderingar, rapporter och Riksrevisionens iakttagelser. Antalet resultatindikatorer och bedömningsgrunder har begränsats för att det ska bli tydligare vilka som är centrala för resultatbedömningen. Resultatindikatorer och bedömningsgrunder som beskriver resultatet för verksamhet som bidrar till att målet för utgiftsområdet uppnås är

- totalt inbetalda skatter, tullar, avgifter och indrivna belopp,
- uppbördsförlustens storlek,
- skattefelets storlek och utveckling,
- folkbokföringsfelets storlek och utveckling,
- fastställda fordringar och skuldsanering,
- myndigheternas rankning och resultat i kvalitets- och anseendemätningar, samhällsnytta av beslag av narkotika och dopningsmedel samt alkohol- och tobaksbeslag.

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution omfattar huvuduppgifterna beskattning, uppbörd av skatt, tull och avgifter. Nära knutet till och starkt integrerat med huvuduppgifterna finns verksamheter som folkbokföring, fastighetstaxering, id-kort, bouppteckning, gränsskydd och verkställighet av enskildas betalningsanspråk.

Inom skatte-, tull- och exekutionsområdet bedrivs också brottsbekämpning. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är förvaltningsmyndigheter inom respektive område.

Utgiftsområdets sammanlagda utgifter uppgick 2019 till 11,5 miljarder kronor. Prognosen för utfallet 2020 är ca 500 miljoner kronor högre, vilket är ca 250 miljoner kronor lägre än anvisade anslag. Föreslagen anslagsnivå för utgiftsområdet 2021 är ca 100 miljoner kronor högre än 2020. Ökningen av utgiftsområdet beror huvudsakligen på pris- och löneomräkning samt beslut i denna proposition och tidigare budgetbeslut i riksdagen. Föreslagen i denna proposition innebär att Skatteverket och Kronofogdemyndigheten kan rekrytera.

Skatt

Skatteverket ska bidra till att målet för utgiftsområdet uppnås genom att

- fastställa skatte- och avgiftsintäkter rättssäkert, kostnadseffektivt och på ett sätt som är enkelt för såväl allmänhet och företag som Skatteverket
- förebygga och motverka ekonomisk brottslighet.

Skatteverket ska arbeta på ett sådant sätt att allmänhet och företag har förtroende för Skatteverkets verksamhet och att kvinnor och män ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.

Ett fungerande skattesystem där var och en gör rätt för sig är en förutsättning för ett väl fungerande samhälle. Skatteverkets insatser för att underlätta för allmänhet och företag att göra rätt för sig är därför fortsatt viktiga.

Resultatredovisningen av delområdet skatt görs i förhållande till Skatteverkets bidrag till målet för utgiftsområdet. Skatteverket fastställer och redovisar den stora merparten av de skatter som betalas i Sverige. Under 2019 ökade inbetalda skatter med 1,3 procent jämfört med 2018, vilket motsvarar 27 miljarder kronor. Efter utbetalningar av kommunalskattemedel m.m. var nettouppbörden 5 miljarder kronor lägre än 2018. Skatteverkets åtgärder påverkar skatteintäkternas storlek, men förändringen i inbetalda skatter berodde främst på förhållanden som Skatteverket inte kunde påverka såsom förändringar av skatteregler, löner, priser och konjunkturläge.

Uppbördsförlusten är den andel av fastställda skatter respektive tullar och avgifter som inte har betalats till Skatteverket. För Skatteverket uppgick uppbördsförlusten 2019 till 0,24 procent, vilket motsvarar 5 miljarder kronor. Det är 300 miljoner kronor mer än 2018 men andelen är på samma nivå som 2016.

Skattefelet är skillnaden mellan de fastställda beloppen och de teoretiskt riktiga. Utifrån resultatet av slumpvisa kontroller som Skatteverket har genomfört, beräkningar av mervärdesskattefelet och genom att använda en teoretisk modell har Skatteverket kunnat redovisa delar av det genomsnittliga kontrollerbara skattefelet för beskattningsåren 2014–2017. Företeelser som t.ex. svartarbete kan inte kontrolleras med de metoder som används för att

bedöma skattefelet. Bedömningar av skattefel är förknippade med stora osäkerheter och resultatet måste användas med stor försiktighet. Metodutveckling för att öka bedömningarnas fullständighet sker kontinuerligt och därför kan bedömningen av skattefelets storlek inte jämföras med den bedömning som redovisades i budgetpropositionen för 2020. Skillnaden ska inte tolkas som att skattefelet har förändrats. Det behövs resultat från betydligt fler år innan det kan bli möjligt att bedöma skattefelets utveckling över tid. För att säkerställa att rätt skatt och avgifter fastställs och betalas så att skattefelet och uppbördsförlusterna begränsas genomför Skatteverket åtgärder som kan delas in i kategorierna vägledning, kontroll, strukturutveckling och attitydpåverkan. Åtgärderna utgör viktiga komponenter för att bidra till måluppfyllelsen.

Sammantaget uppgick de delar för vilka skattefelet beräknats till ca 39 miljarder kronor. För privatpersoner är det framför allt resor till och från arbetet samt försäljning av småhus och bostadsrätt som bidrar till skattefelet. Det uppskattade skattefelet är större för män än för kvinnor. Av uppskattat skattefel för små och medelstora företag står aktiebolag för 6,2 miljarder kronor och enskild näringsverksamhet för 7 miljarder kronor. För större företag har Skatteverket enbart kunnat uppskatta skattefelet för arbetsgivaravgifter.

Skatteverket har även studerat skattefelets förändring på längre sikt genom att jämföra resultat från enkätundersökningar som Skatteverket genomfört. Samtliga jämförelser mellan olika år indikerar att skattefelet på lång sikt har minskat, åtminstone när det gäller sådant skattefusk som är synligt för privatpersoner och företag. Hushållens medvetna svartköp minskade mellan 2005 och 2019, privatpersoners kännedom om fusk halverades mellan 2002 och 2017 och andelen företag som upplevde illojal konkurrens från företag i den egna branschen minskade under samma period. Skatteverkets bedömning är att minskningen av skattefelet för privatpersoner har fortsatt 2017–2019, men att skattefelet var oförändrat för företag.

Användningen av digitala tjänster fortsatte att öka 2019 vilket kan ses som en indikator på att förutsättningarna för att göra rätt har förbättrats. Många företag gick över till digital hantering när arbetsgivardeklaration på individnivå infördes.

Att uppgifterna i folkbokföringen speglar befolkningens bosättning, identitet och familjerättsliga förhållanden är en förutsättning för att samhällsfunktioner ska ha ett korrekt underlag för beslut och åtgärder. Folkbokföringsfelet är förekomsten av fel i förhållande till lagstiftningens krav. Skatteverket har för första gången kunnat redovisa en uppskattning av folkbokföringsfelets storlek från 2012 till 2017. Personer som vistas i landet utan laglig rätt ingår inte i folkbokföringsfelet och inte heller personer med samordningsnummer. Antalet individer i folkbokföringsfelet har ökat över tid, men som andel av befolkningen är förändringen marginell. Felaktig adress står för mer än hälften av folkbokföringsfelet. Den största felkällan bland dem med felaktig adress är att många personer är folkbokförda på en boarea som inte

anses tillräcklig. Fokus för bosättningskontrollerna var personer som inte längre finns i landet och ärenden där det fanns risk för felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. De nya kontrollverktyg som Skatteverket har sedan juli 2018 användes under året men i begränsad omfattning. Under 2019 genomförde Skatteverket 50 kontrollbesök och avregistrerade 14 identiteter efter att de hade konstaterats vara falska.

Skatteverket deltar i det myndighetsgemensamma arbetet mot grov och organiserad brottslighet. I flera insatser har arbetet riktats mot omfattande och strukturerade kriminella nätverk med ett betydande internationellt inslag. Den internationella samverkan är avgörande för att uppnå framgång i arbetet för att komma åt kriminella nätverk och deras brottslighet. Skatteverket prioriterade brottsutredningar om organiserad brottslighet under 2019 och eftersom folkbokföringsfrågor fått allt större betydelse i samverkansarbetet deltar folkbokföringsverksamheten nu i samtliga regionala underrättelsecentrum. Folkbokföringens roll i utredningsarbetet kopplat till organiserad brottslighet och utnyttjande av falska identiteter har fortsatt att utvecklas under 2019 och bidrog till att Försäkringskassans nivå på återkrav 2019 inom ramen för det gemensamma arbetet mot organiserad brottslighet blev det högsta hittills. Tillsammans med Åklagarmyndigheten har Skatteverket påbörjat utveckling av en arbetsmetodik för att hantera folkbokföringsbrott.

Skatteverket stärkte även resurserna i myndighetssamverkan i de områden som Polismyndigheten definierat som utsatta. Försäkringskassan uppskattade att ca 6,5 miljoner kronor i felaktiga bidrag som annars skulle ha betalats ut stoppades och av redan utbetalda bidrag krävdes 800 000 kronor tillbaka.

Av Ekobrottsmyndighetens årsredovisning framgår att cirka var tredje förundersökning som inleddes utreddes av Skatteverket. Utredningarna höll regelmässigt hög kvalitet och skattebrottsutredarna var därmed en viktig utredningsresurs. Detta bekräftas i en enkätundersökning till åklagarna som Skatteverket genomförde 2019. Resultatet visade att åklagarna var nöjda med brottsutredarnas kompetens inom beskattning, samarbetsförmåga och bemötande.

Tillsammans med Ekobrottsmyndigheten utredde Skatteverket även brottanmälningar som rörde falska kontrolluppgifter. En sådan kontrolluppgift kan användas för utnyttjande av välfärdssystemet, och Skatteverket bedömer att arbetet innebar att brottslig verksamhet stoppades eller stördes i ett tidigt skede. Under 2019 utredde Skatteverket bl.a. internetförsäljning av olagliga läkemedel, både narkotikaklassade med koppling till grovt kriminella personer och övriga läkemedel. Arbetet utfördes i samverkan med de andra myndigheterna i Centrum mot olagliga läkemedel. Eftersom det finns en direkt koppling mellan den olagliga läkemedelsförsäljningen och användandet av kontobulvaner och kryptovalutor fortsatte Skatteverket att identifiera och beskatta aktörer som använder kryptovalutor för att undandra skatt eller för olagliga verksamheter inklusive penningtvätt.

Ett högt förtroende för Skatteverket påverkar viljan att göra rätt och att följa skattereglerna. Skatteverket fick höga resultat i Kantar Sifos anseendemätning 2019.

Tull

Tullverket ska bidra till att målet för utgiftsområdet uppnås genom att rättssäkert och kostnadseffektivt

- ta in tullar, skatter och avgifter
- övervaka och kontrollera att reglerna om in- och utförsel av varor följs
- informera om regler och göra det enkelt att göra rätt från början
- förebygga och motverka brottslighet.

Tullverket ska arbeta på ett sådant sätt att allmänhet och företag har förtroende för Tullverkets verksamhet och att kvinnor och män ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.

Tullverket fastställer och tar ut tullar, skatter och avgifter i samband med import och i förekommande fall export. Under 2019 minskade inbetalda tullar, skatter och avgifter med nära 1 procent jämfört med 2018, vilket främst berodde på att debiteringarna av energiskatt och tobaksskatt minskade. Den främsta orsaken till skillnader mellan åren är konjunkturläget effekt på varuimporten. Under 2019 uppgick det totala importvärdet till nära 469 miljarder kronor, vilket var i nivå med föregående år. Importvolymen av oljeprodukter minskade jämfört med 2018, vilket minskade importvärdet med 21 miljarder kronor samtidigt som värdet för övriga produkter ökade. Flest importdeklarationer lämnades från Kina följt av USA och Norge, vilket även det speglade förhållandet 2018. Med en femtedel av det totala importvärdet var oljeprodukter värdemässigt störst. Därefter kom lax, vilket beror på att Sverige är första EU-land för en stor del av importen till EU. Vanligast förekommande var dock tullfria importvaror. Av det totala exportvärdet på 669 miljarder kronor utgjorde farmaceutiska produkter den största andelen. På andra plats kom personbilar följt av järnmalm och telekomvaror. Uppbördsförlusten är den andel av fastställda skatter respektive tullar och avgifter som inte har betalats till Skatteverket respektive Tullverket. Ökningen på 0,12 procentenheter 2019 för Tullverket avser en obetald debitering på ca 10 miljoner kronor.

Tullverket beräknar samhällsnyttan av beslagtagna narkotika och dopningsmedel respektive beslagtagna och omhändertagna alkohol och tobak. Beslagen av narkotika och dopningsmedel leder till en effekt som motsvarar ett samhällsekonomiskt värde på kostnaden för missbruk. Samhällsnyttan varierar över enskilda år bl.a. beroende på vilka preparat som beslagtas. Ju farligare ett preparat är desto högre samhällsnyttovärde ges ett beslag av det. Samhällsnyttan av alkohol- och tobaksbeslag motsvaras av skattebortfallet.

Omräknat i samhällsnytta beslagtogs Tullverket 2019 narkotika och dopningsmedel till ett värde som var 6 procent lägre jämfört med föregående år. Minskningen berodde främst på att Tullverket inte gjorde lika stora beslag

av kokain och heroin som 2018. Antalsmässigt nåddes dock en ny rekordnivå med 8 100 beslag, vilket var en ökning med 31 procent. Störst ökning stod beslag i post- och kurirflödet för. De illegala varor där beslagen ökade mest i antal var narkotiska läkemedel, torkad kat och amfetamin. Tullverkets beslag av narkotika bedöms bero på att såväl efterfrågan som utbudet av narkotika är stor, vilket inte är unikt för Sverige. Ett trendbrott har skett när det gäller beslagen av narkotiska läkemedel i tablettform, som ökade kraftigt. Samhällsnyttan (skattebortfallet) av alkohol- och tobaksbeslag ökade med 46 procent 2019. Även antalet beslag ökade, alkohol med 26 procent och tobak med 31 procent. Många av dessa beslag har gjorts i samverkan med Polismyndigheten, Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten. Antalet beslag av skjutvapen ökade 2019 till 58 jämfört med 41 under 2018. Pistoler och revolverar dominerade.

Tullverket ska bedöma skattefelets storlek. Skattefelet är skillnaden mellan de av myndigheten fastställda beloppen och de teoretiskt riktiga, dvs. att varor som ska deklaras blir det, att deklarerade uppgifter är riktiga och att de villkor som ställs vid olika förfaranden är uppfyllda. Myndigheten kan dock inte med säkerhet kvantitativt beräkna skattefelets storlek och i vilken grad felet förändrats. Detta är inte unikt för Sverige utan gäller även tulladministrationer i andra EU-länder. Tullverket tog 2016 i samarbete med Statistiska centralbyrån fram ett alternativt förfarande för att beräkna skattefelets (tullfelets) storlek, eftersom utfallet inte kan avgränsas och statistiskt säkerställas. Baserat på denna teoretiska beräkningsmetod som är grundad på siffror från 2014 uppgick tullfelet (beräkningarna avser endast tullavgifter) 2017, 2018 och 2019 till 108, 112 respektive 118 miljoner kronor.

För att minska skattefelets storlek vidtar Tullverket ett antal åtgärder. Bland annat har myndigheten styrt användningen mot digitala kanaler och förbättrat strukturerna för att lämna uppgifter. Kontroller bidrar även till att upprätthålla konkurrensneutralitet mellan företag. Majoriteten av tulldeklarationerna kontrolleras automatiskt. Under 2019 ökade det totala antalet tulldeklarationer med 9 procent jämfört med föregående år och de manuella kontrollerna ökade. Dokumentkontrollerna ökade med 6 procent, klareringskontrollerna minskade med 1 procent och varuundersökningarna ökade med 21 procent. Tullverket bedömer att myndigheten har bidragit till att skattefelet vid import är mindre än vad det skulle ha varit om inte åtgärderna ovan vidtagits.

Tullverket deltar i det myndighetsgemensamma arbetet mot grov och organiserad brottslighet. I flera insatser har arbetet riktats mot omfattande och strukturerade kriminella nätverk med ett betydande internationellt inslag. Den internationella samverkan är avgörande för att uppnå framgång i arbetet för att komma åt kriminella nätverk och deras brottslighet. Inom ramen för en kontrolloperation med särskilt fokus mot postflödet gjorde Tullverket flera beslag hos mottagare i de områden som Polismyndigheten har definierat som utsatta samt ytterligare beslag vid efterföljande husrannsakingar

Tullverket får höga resultat i förtroendeundersökningar och i Kantar Sifos anseendemätning 2019 fick myndigheten ett gott resultat.

Exekution

Kronofogdemyndigheten ska bidra till att målet för utgiftsområdet uppnås genom att rättssäkert och kostnadseffektivt

- fastställa och verkställa betalningsskyldigheter och andra förpliktelser samt besluta om skuldsanering
- informera om regler, verka för en god betalningsvilja och motverka överskuldsättning
- förebygga och motverka ekonomisk brottslighet.

Kronofogdemyndigheten ska arbeta på ett sådant sätt att allmänhet och företag har förtroende för Kronofogdemyndighetens verksamhet och att kvinnor och män ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.

En huvuduppgift för Kronofogdemyndigheten är att driva in skulder. Under 2019 ökade indrivet belopp med drygt 9 procent jämfört med föregående år och uppgick till 13 miljarder kronor. 6,9 miljarder kronor hänfördes till statliga fordringsägare och 6,1 miljarder kronor till enskilda. Det indrivna beloppet till staten ökade med 760 miljoner kronor och beloppet till enskilda borgenärer ökade med 311 miljoner kronor jämfört med 2018. Löneutmätning är den åtgärd som ger störst betalning till borgenärer i enskilda mål. De enskilda målen minskade i antal med 0,9 procent jämfört med föregående år. Två av tre skuldsatta var män.

Det totala antalet gäldenärer med skulder i Kronofogdemyndighetens indrivningsdatabas sjönk något – 3,8 procent av befolkningen var registrerade vilket är en historiskt låg nivå. Den totala skuld som Kronofogdemyndigheten behöver driva in har dock ökat.

Kronofogdemyndighetens arbete med tillsyn av konkursförvaltarna och deras arbete bidrar till finansieringen av den offentliga sektorn och till ett väl fungerande samhälle. Inkomna konkursärenden var 8 067, i nivå med 2018. Av de ärenden som avsåg fysiska personer gällde 22 procent kvinnor och 78 procent män. Genom att snabbare slutgranska konkurserna har myndigheten kortat handläggningstiden från 402 dagar 2018 till 373 dagar 2019. I 2 procent av ärendena har Kronofogdemyndigheten rekommenderat att tingsrätten sänker förvaltarens arvode. Domstolarna har gjort samma bedömning som Kronofogdemyndigheten i 74 procent av fallen. Detta är i nivå med 2018.

För att få en fordran fastställd kan en sökande ansöka om betalningsföreläggande hos Kronofogdemyndigheten. Ansökningarna om betalningsföreläggande och handräckning riktades mot 411 000 enskilda fysiska personer jämfört med 428 000 personer 2018. Drygt 222 000 ansökningar eller 7 procent av ansökningarna om betalningsföreläggande och handräckning gjordes manuellt. Merparten av ansökningarna, 98 procent, riktades mot fysiska personer. Av ansökningarna återkallades 43 procent efter att sökanden fått betalt eller en uppgörelse nåtts. Fler kvinnor än män är föremål för ansökningar som understiger 500 kronor. Handläggningstiderna har ökat väsentligt, särskilt för de manuella målen och

Kronofogdemyndigheten har förstärkt verksamheten med medarbetare från andra delar av myndigheten. Denna insats kommer att fortsätta under 2020.

Handräckning kan avse vanlig eller särskild handräckning. Ansökningar om vanlig handräckning minskade med 8 procentenheter till ca 29 000 ansökningar. Av dessa avsåg 95 procent avhysning. Särskild handräckning kan exempelvis avse att ge någon tillgång till ett utrymme för att avläsa en mätare. Dessa handräckningar minskade med 9 procentenheter till ca 2 300 ansökningar.

Antalet ansökningar om skuldsanering ökade med 18 procent jämfört med 2018. Ett nytt standardiserat arbetssätt som infördes under 2019 har kortat handläggningstiderna och ökat produktiviteten med 21 procent. Andelen beviljade ansökningar har sjunkit med 6 procentenheter till 52 procent vilket beror på att beslut om avslag fattas tidigare i processen och att det har skett 2019. De ansökningar som beviljats och som kom in 2019 eller tidigare har i större utsträckning beslutats under 2020. En större andel kvinnor beviljas skuldsanering jämfört med män trots att fler män ansöker om skuldsanering. Sedan skuldsaneringens betalningsförmedling infördes har en rad brister identifierats som gör att manuella återkommande rättningar behövs för att redovisning och utbetalningar ska bli korrekta. Bristerna innebär förhöjd risk för felaktig redovisning och försenade utbetalningar till borgenärer. Myndigheten har infört maskinella rapporter som underlättar felsökning och kontroll.

Kronofogdemyndigheten deltar i det myndighetsgemensamma arbetet mot grov och organiserad brottslighet. I flera insatser har arbetet riktats mot omfattande och strukturerade kriminella nätverk med ett betydande internationellt inslag. Den internationella samverkan är avgörande för att uppnå framgång i arbetet för att komma åt kriminella nätverk och deras brottslighet. Kronofogdemyndigheten begärde under året handräckning av Spanien.

Kronofogdemyndigheten får höga resultat i förtroendeundersökningar.

Analys

Regeringens samlade bedömning är att måluppfyllelsen är god och att myndigheternas insatser i hög grad bidrar till att uppfylla målet för utgiftsområdet. Riksrevisionen har granskat myndigheternas årsredovisningar och dessa har bedömts som i allt väsentligt rättvisande.

Myndigheternas verksamhet och resultat följer samhällsutvecklingen och konjunkturläget, vilket t.ex. kan noteras i att skatteintäkterna och beloppet som Kronofogdemyndigheten drivit in har ökat samt att företag i högre grad valt att använda förmånsarrangemang för att importera varor till lägre tullsats. Uppbördsförlusterna är fortsatt låga.

Regeringens bedömning är att ett genomsnittligt kontrollerbart skattefel på ca 39 miljarder kronor för inkomstskatteåren 2014–2017 får anses vara begränsat. I ljuset av att det under 2018 betalades in 2 089 miljarder kronor i

skatter och avgifter, vilket även omfattar skatter som inte kunnat tas med i beräkningen av skattefelet, tyder skattefelets storlek på att allmänhetens och företagens vilja att betala skatt är god och att Skatteverkets arbete med att säkerställa eftersträlvade skatte- och avgiftsintäkter är effektivt. Regeringen bedömer att de informations- och kunskapsinsatser samt kontroller som har genomförts har bidragit till att begränsa skattefelet. Regeringen ser positivt på Tullverkets arbete för att bedöma skattefelet och anser att det är viktigt att det arbetet fortsätter.

Allmänhetens och företagens förtroende för myndigheterna har historiskt sett varit högt. Regeringens bedömning utifrån myndigheternas ranking i kvalitets- och anseendemätningar är att förtroendet är fortsatt högt för utgiftsområdet och att samtliga myndigheter bedriver ett positivt och långsiktigt arbete för att stärka allmänhetens och företagets förtroende.

Regeringen bedömer att måluppfyllelsen när det gäller att motverka brottslighet är god och att myndigheternas samverkan mot organiserad brottslighet har bidragit positivt till den. Resultatet för folkbokföringsverksamheten var dock fortsatt otillfredsställande. Resultatet av Tullverkets brottsbekämpande arbete, både i form av samhällsnytta och i antalet beslag, har bidragit till en minskad brottslighet. Kronofogdemyndighetens medverkan i gemensamma insatser med bl.a. Polismyndigheten och Tullverket har inneburit att myndigheten på plats kunnat utmäta tillgångar som annars troligen inte hade hittats.

Slutsatser

Skatteverkets, Tullverkets och Kronofogdemyndighetens verksamheter bidrar till mål inom flera politikområden och det är därför betydelsefullt att samverkan med berörda myndigheter fortsätter att vidareutvecklas och förbättras. Myndigheterna ska även i fortsättningen bidra enligt befintliga planer för statlig närvaro i hela landet (se utg.omr. 2 avsnitt 4.5.1).

Allmänhet och företag ska ha ett högt förtroende för det svenska skattesystemet. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten ska fortsätta att prioritera insatser för att säkerställa enhetlighet och rättssäkerhet i sina respektive verksamheter. De regelverk och rutiner som myndigheterna själva disponerar över ska vara så enkla som möjligt. Regeringen understryker betydelsen av det fortsatta förenklingsarbetet och att myndigheterna aktivt bidrar med att utarbeta förslag till förenklingar av de nationella och internationella regelverken.

Skattefusk och skatteundandragande skadar en fri och rättvis konkurrens och undandrar samhället stora inkomster från vår gemensamma välfärd. Att motverka skattefusk och skatteundandragande är en fortsatt politisk prioritering. Regeringen föreslår därför att Skatteverkets anslag ökas varaktigt för att förstärka och intensifiera arbetet mot skattefusk, skattebrott och organiserad brottslighet. Myndigheterna utvecklar löpande arbetssätt och samverkan för att säkerställa att rätt skatter, tullar, avgifter och andra

åtaganden betalas i rätt tid. Regeringen följer arbetet och anser bl.a. att det är viktigt att Skatteverket på ett effektivt sätt använder uppgifterna från informationsutbytet med andra länders skatteadministrationer.

Felaktigheter i folkbokföringen skapar problem för hela samhället. Skatteverket bidrar bl.a. med uppgifter från folkbokföringen som ligger till grund för andra myndigheters beslut. Det är viktigt att kunskapen om folkbokföringsfelet ökar och att folkbokföringsfelets utveckling kan följas över tid. En förutsättning för tilliten till välfärdssystemen är att rätt personer får det stöd de är berättigade till. Stöd ska lämnas till dem det är avsett för och inte till oseriösa aktörer eller kriminella. Flera myndigheter har tidigare pekat på att det särskilt i socialt utsatta områden förekommer ett otillbörligt utnyttjande av välfärdssystemen och gett flera indikationer på att det där finns felaktigheter i lämnade folkbokföringsuppgifter.

Arbetet med verktyg och it-stöd som effektiviserar handläggningen av ärenden och arbetet med att hitta, utreda och åtgärda fel är viktigt för att förbättra verksamhetens resultat och höja kvaliteten i folkbokföringen. Regeringen avser också att ge Skatteverket ett uppdrag som avser folkbokföring. Det kommande uppdraget bedöms förbättra situationen i bl.a. socialt utsatta områden exempelvis genom att myndigheternas kunskap om trångboddhet, brott mot välfärdssystemen och möjlighet att säkerställa rätten till skolgång stärks.

Återuppbyggnaden av det civila försvaret intensifieras i linje med Försvarsberedningens förslag och samhället är beroende av att gränskontrollen fungerar även vid fredstida kriser samt under höjd beredskap och ytterst i krig. Åtgärder för ett fungerande finansiellt system utgör en viktig del i ett motståndskraftigt civilt försvar vid höjd beredskap och ytterst i krig. Åtgärderna kan även bidra till att stärka förmågan att hantera svåra påfrestningar på det finansiella systemet i fredstid. Regeringen avser att återkomma med ett förslag till övergripande inriktning för det civila försvaret i den försvarspolitiska propositionen för perioden 2021–2025.

Kronofogdemyndighetens kompetens är viktig för att tidigt identifiera företeelser och fenomen som kan leda till överskuldssättning. Det är viktigt att Kronofogdemyndigheten utifrån denna kunskap vidtar förebyggande åtgärder samt stöder parterna i att själva lösa sina mellanhavanden på frivillig väg. Ärendeinflödena till myndigheten kommer enligt prognoser att öka som en följd av utbrottet av covid-19. En snabb och korrekt handläggning av ärenden hos Kronofogdemyndigheten är av vikt för att skulder ska betalas och att bl.a. kreditgivare ska få tillgång till aktuell information.

Redovisade tillkännagivanden

Riksdagen har tillkännagett att regeringen bör se över möjligheten att utöka Tullverkets befogenhet att besluta om postspärrar för postförsändelser samt att införa samma möjlighet för försändelser förmedlade av kurirföretag (bet. 2015/16:SkU21 punkt 3, rskr. 2015/16:161). Som svar på bl.a. detta

tillkännagivande beslutade regeringen i april 2018 att ge en utredare i uppdrag att se över dessa frågor. I juli 2019 lämnade utredaren sina förslag i promemorian En strängare syn på vapenbrott och smuggling av vapen och explosiva varor (Ds 2019:14). Promemorian remissbehandlades t.o.m. oktober 2019. Regeringen angav i budgetpropositionen för 2021 att tillkännagivandet inte var slutbehandlat. Efter det att budgetpropositionen för 2021 lämnades till riksdagen har nu propositionen Utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärrar (prop. 2020/21:49) lämnats till riksdagen den 17 november 2020.

Riksdagen har även tillkännagett att regeringen skyndsamt ska göra en konsekvensanalys av Skatteverkets tolkning att konsultlösningar i vården är mervärdesskattepliktiga och vid behov återkomma med ett förslag som neutraliserar konsekvenserna för vårdgivare och patienter snarast möjligt (bet. 2018/19:SkU25, rskr. 2018/19:299). Regeringen beslutade i februari 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att undersöka förutsättningarna för förändrad lagstiftning i fråga om mervärdesskatt vid inhyrd vårdpersonal och inhyrd personal för social omsorg (dir. 2020:20). Om det finns förutsättningar för det ska nödvändiga författningsförslag lämnas. Huvudmotivet är att neutralisera konsekvenserna av en förändrad skatteplikt, för att på så sätt uppnå flexibilitet för bemanningen inom hälso- och sjukvården, tandvården och den sociala omsorgen. Uppdraget ska redovisas senast den 1 april 2021. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Utskottets bedömning

Regeringens resultatredovisning ska ge ett underlag för riksdagens ställningstagande till regeringens budgetförslag. Riksdagen ska med grund i resultatredovisningen ha möjlighet att bilda sig en uppfattning om hur det statliga resurserna fördelas enligt de politiska prioriteringarna och huruvida de statliga insatserna lett till de avsedda resultaten.

Utgångspunkten för utskottets genomgång av regeringens resultatredovisning är att det ska vara möjligt att följa ett samband mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens anslagsförslag. Målet för utgiftsområdet är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och mäts bl.a. genom uppborrdörlusternas storlek och skattefelets utveckling.

Utskottet anser att det är positivt att Regeringskansliet har genomfört ett arbete för att utveckla och förbättra resultatredovisningen. Utskottets uppfattning är att det nu har blivit tydligare och mer översiktligt än tidigare år.

Det är positivt att Skatteverkets arbete med att bedöma skattefelet utvecklas. Utskottet anser att det också är mycket positivt att man nu har kunnat uppskatta folkbokföringsfelets omfattning för första gången. Att uppgifterna i folkbokföringen speglar befolkningens bosättning, identitet och familjerättsliga förhållanden är en förutsättning för att samhällsfunktioner ska ha ett korrekt underlag för beslut och åtgärder. Genom de nya verktyg som Skatteverket fått under de senaste åren när det gäller folkbokföring hoppas

utskottet att måluppfyllelsen om god registerkvalitet ska kunna förbättras ytterligare så att andra samhällsfunktioner har ett korrekt underlag för beslut och åtgärder.

Höjningen av Tullverkets anslag som tidigare beslutats gör de möjligt för myndigheten att fortsätta förstärka tullkontrollerna vid gränserna. Myndigheten har också under de senaste åren kunna rekrytera nya medarbetare vilka kommer att bli en stor tillgång de närmaste åren. Det är positivt att Tullverket har fortsatt att göra stora beslag av narkotika. Med regeringens föreslagna bestämmelser om utökade möjligheter till kontroll av postflödet (prop. 2020/21:49 Utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärrar) så kan arbetet med att förhindra vapen och narkotika att komma in i landet förhoppningsvis utökas och intensifieras.

Kronofogdemyndighetens insatser för att sprida kunskap och information om skulder och privatekonomi är värdefulla. Myndighetens förebyggande, stärkande och aktiverande arbetssätt har betydelse för att minska antalet skuldsatta på både kort och lång sikt. Utskottet noterar också att arbetet med att fortsätta effektivisera myndighetens it-system och standardisera arbetssätten inom vissa delar av myndigheten har lett till förkortade handläggningstider och ökad produktivitet. Handläggningstiderna för de mål om handräckning och betalningsföreläggande som hanteras manuellt har dock ökat, vilket har medfört att man har förstärkt verksamheten med medarbetare från andra delar av myndigheten. Utskottet förutsätter att myndigheten fortsätter sitt påbörjade arbete med att få ned handläggningstiderna för dessa ärenden.

Utskottet har inga invändningar mot regeringens redovisning av tillkännagivanden.

När det gäller de redovisade resultaten konstaterar utskottet sammanfattningsvis att trots att målet för utgiftsområdet är abstrakt och komplext redovisar regeringen tydligt de resultat och bedömningar som redovisningen bygger på. Utskottet anser att bedömningsgrunderna är ändamålsenliga och tillför mycket relevant information för att göra en bedömning av hur utgiftsområdet utvecklas.

Statens budget inom utgiftsområde 3

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt regeringens förslag och avslår motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2021 inom utgiftsområdet.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (V) och 4 (KD).

Propositionen

Ramanslag

Målet för utgiftsområde 3 är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:SkU1, rskr. 2017/18:78).

Regeringen föreslår att riksdagen för budgetåret 2021 anvisar ramanslagen inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt följande.

Tabell 1 Ramanslag

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	Regeringens förslag
1:1 Skatteverket	Ramanslag	8 023 985
1:2 Tullverket	Ramanslag	2 279 964
1:3 Kronofogdemyndigheten	Ramanslag	2 109 972
Summa för utgiftsområdet		12 413 921

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution omfattar huvuduppgifterna beskattning, uppbörd av skatt, tull och avgifter samt verkställighet och indrivning av skatter och avgifter. Nära knutet till och starkt integrerat med huvuduppgifterna finns verksamhet såsom folkbokföring, fastighetstaxering, id-kort, bouppteckningar, gränsskydd och verkställighet av enskildas betalningsanspråk. Inom skatte- och tull- och exekutionsområdet bedrivs även brottsbekämpning. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är förvaltningsmyndigheter inom respektive område. Kustbevakningen bedriver verksamhet inom utgiftsområdet genom att medverka och ansvara för tullkontroller till sjöss.

Utgiftsutveckling

Utgiftsområdets sammanlagda utgifter uppgick 2019 till 11,5 miljarder kronor. Prognosen för utfallet 2020 är ca 500 miljoner kronor högre, vilket är ca 250 miljoner kronor lägre än anvisade anslag. Föreslagen anslagsnivå för utgiftsområdet 2021 är ca 100 miljoner kronor högre än 2020. Ökningen av utgiftsområdet beror huvudsakligen på pris- och löneomräkning samt beslut i

denna proposition och tidigare budgetbeslut fattade av riksdagen. Förslagen i denna proposition innebär att Skatteverket och Kronofogdemyndigheten kan rekrytera.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

I budgetpropositionen för 2020 ökades anslaget för att stärka Skatteverkets arbete med att bekämpa välfärdsbrott och penningtvätt, vilket innebär att anslaget ökas med ca 68 miljoner kronor 2021 och beräknas öka med 58 miljoner kronor 2022 och varaktigt ökas med 28 miljoner kronor 2023.

Enligt anslagsberäkningen i budgetpropositionen för 2020 ökas anslaget varaktigt med 36 miljoner för att hantera fler ärenden vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige. Riksdagen beslutade den 4 november 2020 om förändrade skatteregler vid tillfälligt arbete i Sverige i enlighet med regeringens proposition 2019/20:190 Ekonomiskt arbetsgivarbegrepp – förändrade skatteregler vid tillfälligt arbete i Sverige (bet. 2020/21:SkU5, rskr 2020/21:33). De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2021.

I budgetpropositionen för 2020 ökades anslaget för Skatteverkets kostnader för att införa ingångsavdraget. Anslaget beräknades öka med 24 miljoner kronor varaktigt 2021. Ingångsavdraget genomfördes dock inte. Anslaget ökas därför endast med 5 miljoner kronor varaktigt för 2021.

I budgetpropositionen för 2018 ökades Skatteverkets anslag för att öppna tio nya servicekontor. Sedan den 1 juni 2019 ansvarar Statens servicecenter för lokal statlig service. Skatteverket har fortfarande kostnader för servicekontoren, och anslaget ökas därför 2021 med 9 miljoner kronor. För 2022 och 2023 beräknas anslaget ökas med motsvarande belopp.

I budgetpropositionen för 2017 och i budgetpropositionen för 2019 ökades Skatteverkets anslag tillfälligt för förstärkta insatser för att bekämpa skattebrott, skattefusk och skatteundandragande. Anslaget minskar planerligt med 36,4 miljoner kronor.

I budgetpropositionen för 2020 ökades anslaget tillfälligt för att stärka Kronofogdemyndighetens arbete med att bekämpa välfärdsbrott, vilket innebär att anslaget planerligt minskar med 5 miljoner kronor 2021. Dessutom minskar anslaget planerligt med 2 miljoner kronor för kostnader för att hantera fler ärenden vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 13). I proposition 2019/20:190 föreslås de nya reglerna träda i kraft den 1 januari 2021.

Budgetförslag för Skatteverket

Regeringen föreslår att 8 023 985 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 Skatteverket för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 8 024 863 000 kronor respektive 8 066 873 000 kronor.

Tabell 2 Anslagsutveckling 1:1 Skatteverket*Tusental kronor*

2019	Utfall	7 547 318
2020	Anslag	8 169 955
2021	Förslag	8 023 985
2022	Beräknat	8 024 863
2023	Beräknat	8 066 873

Skatteverkets anslag föreslås ökas varaktigt med 30 miljoner kronor fr.o.m. 2021 för att förstärka och intensifiera arbetet mot skattefusk, skattebrott och organiserad brottslighet. Anslaget föreslås ökas engångsvis med 60 miljoner kronor för Skatteverkets hantering av omställningsstödet 2021. Vidare föreslås anslaget ökas med 43 miljoner kronor 2021 för att förstärka och effektivisera folkbokföringsverksamheten. Från och med 2022 beräknas anslaget ökas med 20 miljoner kronor.

Totalförsvaret ska stärkas och återuppbyggnaden av det civila försvaret intensifieras i linje med Försvarsberedningens förslag. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 9 miljoner kronor 2021, och anslaget beräknas öka med 9 miljoner kronor 2022 och 16 miljoner kronor 2023.

Anslaget ökas för att finansiera förändringar till följd av det planerade införandet av nya regler om faderskap och föräldraskap. Anslaget ökas engångsvis med 26 miljoner kronor 2022 och därefter varaktigt med 6 miljoner kronor.

Anslaget föreslås minskas med 8,4 miljoner kronor 2021 för att finansiera förvaltningsgemensam digital infrastruktur. Vidare minskas anslaget med 11,8 miljoner kronor 2021 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2022 minskas med samma belopp. Anslaget föreslås minskas varaktigt med 1,5 miljoner kronor fr.o.m. 2021 för att finansiera Bokföringsnämndens arbete med taxonomier för års- och koncernredovisningar samt teknisk support för dessa.

Budgetförslag för Tullverket

Regeringen föreslår att 2 279 964 000 kronor anvisas under anslag 1:2 Tullverket för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 2 297 633 000 kronor respektive 2 324 144 000 kronor.

Tabell 3 Anslagsutveckling 1:2 Tullverket*Tusental kronor*

2019	Utfall	1 992 036
2020	Anslag	2 133 025
2021	Förslag	2 279 964
2022	Beräknat	2 297 633
2023	Beräknat	2 324 144

Totalförsvaret ska stärkas och återuppbyggnaden av det civila försvaret intensifieras i linje med Försvarsberedningens förslag. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 3 miljoner kronor 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget ökas med motsvarande belopp.

Anslaget föreslås minska med 1 miljon kronor varaktigt fr.o.m. 2021 för att finansiera Bokföringsnämndens arbete med taxonomier för års- och koncernredovisningar samt teknisk support för dessa.

Anslaget föreslås minska med 1,3 miljoner kronor 2021 för att finansiera förvaltningsgemensam digital infrastruktur. För 2022 och 2023 beräknas anslaget minska med 1,8 miljoner kronor respektive 1,7 miljoner kronor.

Tidigare beräknad anslagsökning för att förstärka Tullverkets verksamhet innebär att anslaget ökas med ca 127 miljoner kronor 2021.

Budgetförslag för Kronofogdemyndigheten

Regeringen föreslår att 2 109 972 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 Kronofogdemyndigheten för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 2 122 288 000 kronor respektive 2 114 076 000 kronor.

Tabell 4 Anslagsutveckling 1:3 Kronofogdemyndigheten

Tusental kronor

2019	Utfall	1 980 916
2020	Anslag	2 009 009
2021	Förslag	2 109 972
2022	Beräknat	2 122 288
2023	Beräknat	2 114 076

Regeringen satsar på att digitalisera delar av Kronofogdemyndighetens verksamhet. Anslaget ökas med 50 miljoner kronor 2021. För 2022 beräknas anslaget ökas med 50 miljoner kronor och för 2023 beräknas anslaget ökas med 40 miljoner kronor. Fler ärenden förväntas inkomma till Kronofogdemyndigheten till följd av sjukdomen covid-19. För att stärka en snabb och korrekt handläggning föreslås att anslaget ökas med 30 miljoner kronor 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget ökas med motsvarande belopp.

Anslaget föreslås minska med 1,6 miljoner kronor 2021 för att finansiera förvaltningsgemensam digital infrastruktur. För 2022 och 2023 beräknas anslaget minska med 2,2 miljoner kronor respektive 2 miljoner kronor.

Anslaget minskas även med 1,6 miljoner kronor 2021 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2022 minska med samma belopp.

I budgetpropositionen för 2020 ökades anslaget tillfälligt för att stärka Kronofogdemyndighetens arbete med att bekämpa välfärdsbrott, vilket innebär att anslaget planerligt minskas med 5 miljoner kronor 2021. Dessutom minskas anslaget planerligt med 2 miljoner kronor för kostnader för att

hantera fler ärenden vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige.

Motionerna

Moderaterna

I kommittémotion 2020/21:3220 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 1 anförs följande. Moderaterna vill ha ordning och reda i folkbokföringen. Brister i kontrollen av folkbokföringen är en av flera faktorer som bidrar till att Sverige har allvarliga problem med grov organiserad brottslighet, omfattande utanförskap och bidragsbrott. En nationell folkräkning är en viktig början på att upprätta ett tryggare Sverige och värna samhällskontraktet. Moderaterna tar initiativ i riksdagen för en nationell folkräkning och tillför medel till Skatteverket för att möjliggöra genomförandet. I Moderaternas och Kristdemokraternas budget som beslutades av riksdagen i december 2018 förstärktes anslaget till Tullverket i syfte att stärka myndigheten och det svenska gränsskyddet. Dessa satsningar är helt nödvändiga för att exempelvis stoppa smuglingen av narkotika och vapen till de kriminella gängen. Moderaterna fortsätter den satsningen på Tullverket även 2021 och framåt.

Sverige har allvarliga problem med grov organiserad brottslighet, omfattande utanförskap och bidragsbrott. Brister i kontrollen av folkbokföringen är en av flera faktorer som lagt grund till att dessa problem är så pass omfattande. Det är centralt att staten kan fastställa vilka som lever i Sverige och säkrar ordning och reda. Exakt hur omfattande problemen är vet ingen. En folkbokföring som inte staten har kontroll över kommer dock till en stor kostnad för skattebetalarna och försvårar arbetet med att hjälpa de som behöver samhällets stöd allra mest. Bristerna i Sveriges folkbokföring har varit kända under en längre tid. Regeringen erkänner själv att de inte gjort tillräckligt för att stävja de uppenbara problem som finns idag kring folkbokföringen. Det är nu upp till riksdagen att agera för att regeringen ska gå till handling. Moderaterna går därför fram med ett utskottsinitiativ i skatteutskottet om att genomföra en folkräkning och tillför medel i Moderaternas budgetförslag i linje med utskottsinitiativet. I Moderaternas budgetförslag för 2021 kommer 500 miljoner kronor att tilldelas Skatteverket för genomförandet av en nationell folkräkning. Budgetsatsningen avser resurstillskott till främst Skatteverket och kommunerna för att kunna förbereda och genomföra folkräkningen. De medel som tillförs Skatteverket kan även användas för att täcka kommunernas extra kostnader i samband med genomförandet av en folkräkning.

Sverigedemokraterna

I kommittémotion 2020/21:3113 av Eric Westroth m.fl. (SD) anförs i huvudsak följande. Sverigedemokraternas anslagsfördelning i statsbudgeten inom ramen för utgiftsområde 3 innebär en ökning av resurser till alla de tre

myndigheterna. Sverigedemokraterna vill både se en omprioritering av resurser inom anslagsposterna och skjuta till medel för viktiga områden, särskilt inom Skatteverket och Tullverket. Motionärerna anser att särskilda satsningar behöver göras som syftar till att motverka och förebygga kriminalitet samt att förstärka folkbokföringen generellt. De vill även göra extra satsningar på infrastrukturell systemförnyelse i syfte att långsiktigt säkerställa den offentliga finansieringen av välfärd och trygghet.

Motionärerna föreslår ökade anslag jämfört med regeringens förslag genom att lägga mer medel på Skatteverkets arbete med it-systemförnyelse, bekämpande av skattebrott samt Skatteverkets bidrag till återupptagen totalförsvarsplanering genom det civila försvaret. Vidare föreslås utökade medel jämfört med regeringens förslag till Tullverket för att genomföra en långsiktig förstärkning med totalt 500 tulltjänstemän fram till 2023. Extra medel skjuts också till jämfört med regeringens förslag på lokaler, fordon och teknisk utrustning för kontrollverksamheten. I det ingår medel till underrättelseverksamhet, informationssäkerhet och it-säkerhet samt Tullverkets bidrag till återupptagen totalförsvarsplanering genom det civila försvaret. Extra medel jämfört med regeringens förslag föreslås läggas på Kronofogdemyndighetens arbete med bekämpande av brott som relaterar till överskuldssättningen och brottslighet som drar nytta av kreditfinansiering av sina kriminella projekt. Sverigedemokraterna vill budgetera 500 miljoner mer än regeringen för att kunna initiera en folkräkning. Medlen får användas till att bygga upp en personalstyrka som arbetar med folkräkningsprojektet och för nödvändiga it-hjälpmiddel samt annan nödvändig utrustning så som läsare av biometrisk data, exempelvis fingeravtryck.

Kristdemokraterna

I kommittémotion 2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. yrkande 1 anför att myndigheterna Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är av fundamental betydelse för en välfungerande ekonomi som präglas av ordning och reda. Skatteverket ser, framför allt, till att de skatter som bestäms av politikerna i riksdagen, landsting/regioner och kommuner tas in, men myndigheten har också viktiga brottsbekämpande funktioner. Tullverket kontrollerar flödet av varor in i och ut ur Sverige, bidrar till ett säkert samhälle och säkerställer en konkurrensneutral och effektiv handel. Det senare är inte minst viktigt för Sverige som ett litet och handelsberoende land. Kronofogdemyndigheten arbetar samtidigt med att upprätthålla en god betalningsvilja i samhället, vilket är viktigt för all form av företagsamhet och för att förtroendet människor emellan ska upprätthållas på en hög nivå. Därtill är Kronofogdens arbete med skuldsanering för överskuldssatta mycket viktigt ur ett socialt perspektiv. Viljan att göra rätt för sig är av grundläggande betydelse i ett väl fungerande samhälle. Totalt har de tre myndigheterna nästan 15 000 anställda.

Motionärerna föreslår att anslaget till Kronofogdemyndigheten minskas med totalt 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Minskningen motiveras av att Kristdemokraterna motsätter sig att regeringen i budgetpropositionen för 2020 sänkte anslaget till Kronofogdemyndighetens arbete med att motverka överskudsättning med 20 miljoner kronor per år. I stället föreslår Kristdemokraterna utökade resurser om 10 miljoner kronor per år. Detta arbete bör exempelvis ta sig uttryck i förstärkt förebyggande arbete för att undvika långa handläggningstider. Kristdemokraterna avvisar de 50 miljoner kronor för 2021 som regeringen avsätter för digitalisering av Kronofogdemyndigheten. Det borde enligt motionärerna klaras av inom myndighetens ramanslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i sitt yttrande till finansutskottet (yttr. 2020/21:SkU2y) tillstyrkt regeringens förslag till utgiftsram för 2021 för utgiftsområdet. Ställningstagandet innebär att utskottet avvisade förslag från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna om avvikande utgiftsramar för utgiftsområdet. Utskottet hade inget att invända mot de överväganden som låg till grund för regeringens förslag.

Utskottet konstaterar att samtliga myndigheters måluppfyllelse är god och att myndigheterna i hög grad bidrar till att uppfylla målet för utgiftsområdet genom att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet. Utskottet anser att denna målsättning fordrar att myndigheterna bedriver ett aktivt och långsiktigt arbete för att stärka allmänhetens och företagens förtroende för verksamheterna.

Insatserna för att bekämpa skattefusk, folkbokföringsbrott, ekonomisk brottslighet och överskudsättning är av stor betydelse och bidrar till ett väl fungerande samhälle.

Utskottet vill framhålla att myndigheterna prioriterar och bedriver ett aktivt utvecklingsarbete och att detta arbete väl ryms inom de anslag som regeringen föreslagit.

Därmed tillstyrker utskottet regeringens förslag för utgiftsområde 3 och avstyrker motionerna 220/21:3220 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 1, 2020/21:3113 av Eric Westroth m.fl. (SD) och 2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 1.

Kronofogdemyndighetens befogenheter och verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om Kronofogdemyndighetens verksamhet såsom att stoppa nedläggning av kontor.

Motionen

I motion 2020/2:1874 av Viktor Wärnick (M) anförs att nedläggningen av Kronofogdemyndighetens kontor i Hudiksvall som ska ske senast den 31 mars 2021 bör stoppas. Beskedet är ett hårt slag för Hudiksvall och för Hälsinglands arbetsmarknad. Att lägga ner Kronofogdekontoret i Hudiksvall skulle innebära att hela Hälsingland ställs utan Kronofogdemyndighetens fysiska närvaro och servicen utarmas. Att Kronofogdemyndigheten menar att orter med mindre än 20 000 invånare inte kan få ha kontor är ingen rimlig ståndpunkt. Kontoret i Hudiksvall har bra resultat, lätt att rekrytera, bra arbetsmiljö och låg sjukfrånvaro. Liknande neddragningar och nedläggningar av statliga myndighetskontor, utan egentlig objektiv grund, har även i andra fall förekommit på senare tid i Gävleborgs län. Detta är oacceptabelt.

Även om myndigheterna är och ska vara självständiga måste ett visst samhällsansvar även när det gäller arbetstillfällen gälla för dessa myndigheter. Regeringen har möjlighet att med lagstadgade verktyg kunna styra myndigheterna också i fråga om deras lokalisering. I fallet med Kronofogdemyndighetens välfungerande Hudiksvallskontor bör riksdagen ge regeringen tillkänna att den bör ta en sådan aktiv roll för att förhindra nedläggningen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att ta ställning till frågan om nedläggning av enskilda kontor men utgår ifrån att regeringen i dialog med Kronofogdemyndigheten följer utvecklingen av myndighetens verksamhet.

Utskottet avstyrker därmed motionärens förslag.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 3, punkt 1 (M)

Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Boriana Åberg (M) och Kjell Jansson (M) anför:

Sverige har – förutom pandemin – att hantera en hög arbetslöshet och en grov kriminalitet. Detta är Sveriges stora problem. Situationen förvärras av att Sveriges ekonomi hade stora problem redan innan krisen, med bl.a. låg ekonomisk tillväxt. I Moderaternas budgetmotion fokuserar vi därför på att se till att Sverige ska ha beredskap för att pandemin kan förvärras, på att knäcka arbetslösheten och på att bekämpa kriminaliteten. Därutöver behövs reformer för att varaktigt höja tillväxten.

För att ta höjd för ett läge där coronakrisen förvärras innehåller Moderaternas budget en krisbuffert. Den kan del användas för att stärka hälso- och sjukvården, dels användas till att stötta ekonomin för att pressa tillbaka arbetslösheten när smittspridningen nu återigen tar fart.

För att knäcka arbetslösheten ser vi till att återupprätta arbetslinjen genom att strama åt de svenska bidragssystemen, införa ett bidragstak, se till att nyanlända gradvis ska kvalificera sig till de svenska bidragssystemen samt växla ineffektiva skatteavdrag mot bredare skattesänkningar på arbete och investeringar. Välfärden tillförs mer resurser samtidigt som de villkoras med ett skattehöjarstopp för att inte framtida skattehöjningar ska hota en ekonomisk återhämtning. Den klyfta i beskattning mellan löntagare och pensionärer som regeringen inför tas bort.

För att bekämpa kriminaliteten föreslår vi en mönsterbrytande kriminalpolitik för att krossa gängen och återupprätta tryggheten. I Moderaternas och Kristdemokraternas budget, som beslutades av riksdagen i december 2018 förstärktes anslaget till Tullverket i syfte att stärka myndigheten och det svenska gränsskyddet. Dessa satsningar är helt nödvändiga för att exempelvis stoppa smugglingen av narkotika och vapen till de kriminella gängen. Moderaterna fortsätter den satsningen på Tullverket även 2021 och framåt.

Brister i kontrollen av folkbokföringen är en av flera faktorer som lagt grunden till att dessa problem är så pass omfattande. Det är centralt att staten kan fastställa vilka som lever i Sverige och säkrar ordning och reda. Exakt hur omfattande problemen är vet ingen. En folkbokföring som inte staten har kontroll över kommer dock till en stor kostnad för skattebetalarna och försvårar arbetet med att hjälpa de som behöver samhällets stöd allra mest. Bristerna i Sveriges folkbokföring har varit kända under en längre tid. Regeringen erkänner själv att de inte gjort tillräckligt för att stävja de uppenbara problem som finns idag kring folkbokföringen. I Moderaternas budgetförslag för 2021 kommer 500 miljoner kronor att tilldelas Skatteverket

för genomförandet av en nationell folkräkning. De medel som tillförs Skatteverket kan även användas för att täcka kommunernas extra kostnader i samband med genomförandet av en folkräkning.

Genom att fokusera på att lösa Sveriges stora problem kan vi se till att Sverige blir ett land där arbetslösheten pressas tillbaka, fler är trygga och resurserna till välfärden kan växa.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

2. Statens budget inom utgiftsområde 3, punkt 1 (SD)

Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Anne Oskarsson (SD) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 25 november 2020 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution inte får överstiga 12 413 921 000 kronor för 2021 (bet. 2020/21:FiU1). Eftersom Sverigedemokraternas förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan vi inte reservera oss till förmån för detta förslag. Sverigedemokraternas budgetalternativ bör ses som en helhet. Sverigedemokraternas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2020/21:3128. Motionen behandlas i betänkande 2020/21:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 2 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 3.

Vi väljer därför att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Sverigedemokraternas politik inom utgiftsområde 3.

Den senaste tidens samhällsutveckling har inneburit en ökad brottslighet och en välfärdssektor med ansträngda resurser. De mest prioriterade åtgärderna inom utgiftsområdet ligger i att återskapa ordning och reda i folkbokföringen och förstärka Tullverkets kapacitet, samt en förstärkning för Skatteverket och Tullverket att kunna delta i återuppbyggandet av det civila försvaret.

Folkbokföringsfelet har ökat under senare år. Kvalitetsbristen i folkbokföringen underlättar olika typer av brottslighet, exempelvis bidragsfusk men även andra problem. Vi värdesätter ordning och reda i folkbokföringen och satsar därför betydande resurser på att motverka folkbokföringsfelet genom att initiera en nationell folkräkning.

Skatteverket behöver bekämpa fler skattebrott och säkerställa finansieringen av välfärd och trygghet. Skattekontroller visar sig ibland ha svårt att träffa rätt och att effektivt lyckas driva in skatter. Vi vill därför satsa mer resurser på att utveckla fördjupade och mer sofistikerade processer för skattekontroller för att stävja skattebrott i Sverige. Genom att minska antalet skattebrott tryggar vi finansieringen av välfärden och tryggheten.

I en samhällsutveckling med ett ökat internationellt handelsutbyte har det blivit viktigt för exportföretag att kunna konkurrera med sina kompetenser och produkter. På ett liknande sätt är det också viktigt att Sverige kan hävda sig i den internationella skattekonkurrensen, och därför vill vi satsa på arbetet med att löpande uppdatera de internationella skatteavtalen, även för att motverka skatteundandragande.

Tullverkets viktigaste uppgift de närmaste åren är att med kraft kunna hjälpa till i kampen mot den organiserade brottsligheten både självständigt och i samarbete med andra rättsvårdande myndigheter. Vi vill därför satsa på utökat gränsskydd för både in- och utförsel, kontrollverksamhet och brottsbekämpning samt personal, utrustning och lokaler. Vidare behöver Tullverkets service och hantering för exporterande och importerande företag optimeras. Allt detta kräver mer personal, utbildning och lokaler. För att stärka Tullverkets möjligheter att på ett effektivt sätt förbättra sitt arbete på samtliga dessa punkter skjuter vi till mer medel i budgeten. Tullverket behöver även omprioritera bland redan befintliga resurser på uppgifter inom samverkan med andra myndigheter mot brottslighet, informationssäkerhet och it-säkerhet.

På området skuldsättning växer andra typer av samhällsproblem – brottslighet som drar nytta av skuldsättning för att finansiera kriminella projekt och överskuldsättning inom hushållen tenderar att öka. För att motverka utvecklingen på detta område tillför vi ytterligare medel till Kronofogdemyndigheten för att den ska kunna bearbeta dessa problem.

3. Statens budget inom utgiftsområde 3, punkt 1 (V)

Tony Haddou (V) anför:

Vänsterpartiets förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2020/21:3170. Motionen behandlas i betänkande 2020/21:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 3 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 3. Vänsterpartiets förslag inom utgiftsområde 3 är en del av vårt budgetalternativ som är en helhet. Vi vill se följande inriktning av politiken inom utgiftsområdet.

I Vänsterpartiets budgetmotion, Vägen ut ur krisen – en plan för jämlikhet och grön omställning, presenterar vi omfattande satsningar på välfärden och ett reformerat skattesystem i syfte att öka jämlikheten genom omfördelning och skapa förutsättningar för att lyckas med den gröna omställningen. När var och en gör saker för sig, utan hänsyn till att våra liv är sammanbundna i ett samhälle, drar de rika ifrån, välfärden kollapsar och klimatet havererar. Men när vi gör saker tillsammans blir det bättre för oss alla, då kan vi stärka välfärden, öka friheten för de allra flesta, skapa rättvisa och jämlikhet samt lyckas med den nödvändiga omställningen.

I förra årets budgetproposition valde regeringen att lägga miljardbelopp på att skattesubventionera hushållsnära tjänster, köksrenoveringar och sänkt inkomstskatt för höginkomsttagare, i stället för att satsa på att säkra välfärdens

långsiktiga finansiering eller stärka produktivitetstillväxten i den svenska ekonomin. I årets budgetproposition tar regeringen dessvärre den här politiken till en ny nivå. När regeringen prioriterar de rika framför att ta tag i de växande klyftorna så väljer Vänsterpartiet en annan väg.

Vänsterpartiet vill ha ett jämlikt, hållbart och rättvist samhälle. Vi satsar på att minska klyftorna och på att stärka den generella välfärden. Våra satsningar är centrala för ett jämlikare samhälle. Mycket av de pengar vi lägger går till välfärden i syfte att skapa bättre kvalitet, bättre arbetsvillkor, fler arbetstillfällen och inte minst – en välfärd som omfattar fler. Vänsterpartiets plan för ett jämlikt samhälle och en grön omställning sätter därmed de ekonomiskt mest utsatta, välfärden samt miljön och klimatet i fokus. Vi avsätter ca 70 miljarder kronor mer än regeringen på reformer som syftar till att bygga ett robust, hållbart och rättvist samhälle för alla. Vänsterpartiet har samma finansiella sparande som regeringen, vilket innebär att de reformer vi tillskjuter är finansierade via ökade skatteinkomster som höginkomsttagare och personer med stora förmögenheter och kapitalinkomster får bära.

Riksdagsmajoriteten har i det första steget av budgetprocessen gett budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar. Jag väljer därför att inte delta i beslutet.

4. Statens budget inom utgiftsområde 3, punkt 1 (KD)

Hampus Hagman (KD) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution och lägger fram ett särskilt yttrande om Kristdemokraternas politik inom utgiftsområdet.

Kristdemokraternas budgetalternativ bör ses som en helhet där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Kristdemokraternas förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2020/21:3530. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 3. Motionen behandlas i betänkande 2020/21:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 4 i det betänkandet. Förslaget till statens budget 2021 inom utgiftsområde 3 läggs fram i kommittémotion 2020/21:2634.

Kristdemokraterna vill skapa förutsättningar för ett samhälle med god ekonomisk tillväxt och ett företagsklimat som står sig starkt i den globala konkurrensen. En välfungerande ekonomisk politik ger oss resurser att satsa på välfärden, såsom en god vård och omsorg och en bra skola. Med genomtänkta reformer på arbetsmarknaden och i skattepolitiken kan vi förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap. Den ekonomiska politiken ska också stärka familjerna och det civila samhället, vilket är en grund för ett samhälle byggt på gemenskap där människor känner tillit till varandra.

Myndigheterna Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är av fundamental betydelse för en välfungerande ekonomi som präglas av ordning och reda. Skatteverket ser, framför allt, till att de skatter som bestäms av politikerna i riksdagen, landsting/regioner och kommuner tas in, men myndigheten har också viktiga brottsbekämpande funktioner. Tullverket kontrollerar flödet av varor in i och ut ur Sverige, bidrar till ett säkert samhälle och säkerställer en konkurrensneutral och effektiv handel. Det senare är inte minst viktigt för Sverige som ett litet och handelsberoende land. Kronofogdemyndigheten arbetar samtidigt med att upprätthålla en god betalningsvilja i samhället, vilket är viktigt för all form av företagsamhet och för att förtroendet människor emellan ska upprätthållas på en hög nivå. Därtill är Kronofogdens arbete med skuldsanering för överskuldsatta mycket viktigt ur ett socialt perspektiv. Viljan att göra rätt för sig är av grundläggande betydelse i ett väl fungerande samhälle.

Coronapandemin förde snabbt Sverige och omvärlden in i en synnerligen djup lågkonjunktur, som en konsekvens av de åtgärder som regeringar världen över behövt ta för att minska smittspridningen av covid-19. Även om vissa tecken på ljusning finns ett halvår senare, befinner vi oss fortfarande i en kraftig lågkonjunktur och ett skört ekonomiskt läge. Situationen framåt är till stor del avhängig hur smittspridningen utvecklas världen över och restriktionerna med den.

I omvärlden ser vi också ökade risker när fattigdomen växer i pandemins spår. Den extrema fattigdomen ökar för första gången på tjugo år. 80 procent av dessa nya fattiga lever i medelinkomstländer, där viktiga delar av globala värdekedjor finns. Med sämre möjligheter för fattigare länder att bekämpa den ekonomiska krisen – när möjligheter att låna till stora ekonomiska stimulanser är små och biståndet riskerar att sina – uppstår stort mänskligt lidande och dessutom risk för spridningseffekter i världsekonomin.

I Sverige finns risk att arbetslösheten biter sig fast på höga nivåer under lång tid, vilket skulle ha negativa hälsoeffekter, medföra sociala problem och undergräva de offentliga finanserna och därmed välfärdens långsiktiga finansiering. De omfattande korttidspermitteringarna innebär ett dämpat behov av att nyanställa den närmaste tiden, då framför allt den outnyttjade personalreserven sysselsätts när produktionen återhämtar sig. Det gör att situationen för de arbetslösa riskerar att bli värre, när persistenseffekter uppstår. Denna negativa utveckling på arbetsmarknaden kommer att kunna skapa svåra problem där de som haft svårt att få jobb redan i högkonjunktur, framför allt äldre, utrikes födda och de med lite eller ingen utbildning, hamnar i långvarig arbetslöshet i lågkonjunktur.

Samtidigt som vi ska hantera den stora och breda påverkan på vårt samhälle som coronapandemin medfört behöver vi klara att möta de stora samhällsproblem som fanns före pandemin och som i flera fall förvärrats av densamma. Det handlar framför allt om den arbetslöshet som riskerar att bita sig fast, den vårdskuld som lagts till redan långa vårdköer, de brister i

äldreomsorgen som satts i blyxtbelysning och den djupt oroande brottsutvecklingen.

Att klara detta kräver ledarskap och förmåga att prioritera. Men regeringen och dess samarbetspartier sätter prestige i att få genomföra sina respektive partimärkta favoritreformer framför Sveriges bästa. Även om det också finns bra delar i budgeten är det uppenbart att ingen tar ansvar för helheten – i stället läggs en historiskt stor budget med många illa beredda, ineffektiva och tidsmässigt felaktiga förslag.

Alla de som blivit av med jobbet, blivit utsatta för brott, väntat länge på nödvändig vård eller upplevt en otrygg äldreomsorg förtjänar bättre. I vår budgetmotion prioriterar vi därför annorlunda. Våra förslag till jobbreformer syftar till att arbetsgivare ska vilja anställa personer som i dag är arbetslösa istället för att ge stöd till anställningar som redan finns.

Kristdemokraterna föreslår ett nationellt grepp för att beta av vårdskuld och vårdköer och ta i anspråk all vårdkapacitet som kan uppbringas – oavsett var i landet den råkar finnas.

Kristdemokraterna vill tillföra större resurser till äldreomsorgen än regeringen. Vi vill införa verktyg för att kraftigt öka antalet platser i anpassade boenden för äldre, möta de sociala behoven och förbättra den medicinska kompetensen. Dessutom föreslår vi stora satsningar på att äldreomsorgens personal ska kunna arbeta under skäligena villkor.

Alla delar av rättsväsendet måste nu få betydande tillskott, något regeringen och dess samarbetspartier glömde bort när de satt vid förhandlingsbordet. Vi vill se till att poliser i yttre tjänst blir fler och att de förebyggande insatserna förstärks.

Det finns en enorm kraft i vårt samhälle som manifesterats i den solidaritet som visats under pandemin. Vård- och omsorgspersonal har slitit för att rädda liv och hälsa. Företagare och anställda har kämpat för att rädda företag från att gå i graven. Civilsamhället har sträckt ut en hand till utsatta.

Nu måste också politiken göra sitt. Kristdemokraterna är beredda att ta sig an uppgiften. För patienterna i vårdkon, för de äldre som behöver omsorg, för brottsoffren och för de arbetslösa. Sverige förtjänar bättre.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2020/21:1 Budgetpropositionen för 2021 utgiftsområde 3:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2021 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt tabell 1.1.

Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

2020/21:1874 av Viktor Wärnick (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa nedläggningen av Kronofogdemyndighetens kontor i Hudiksvall och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2020/21:3113 av Eric Westroth m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2020/21:3220 av Niklas Wykman m.fl. (M):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens anslagsförslag

Anslag för 2021 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	V	KD	
1:1 Skatteverket	8 023 985	500 000	245 000	±0	±0	
1:2 Tullverket	2 279 964	±0	26 000	±0	±0	
1:3 Kronofogdemyndigheten	2 109 972	±0	25 000	±0	-20 000	
Förslag till anslag utöver regeringens förslag						
99:1 Folkräkning	±0	±0	500 000	±0	±0	
Summa för utgiftsområdet	12 413 921	500 000	796 000	±0	-20 000	